

СЪВРЕМЕННАТА НАУКА В КОНКУРЕНТОСПОСОБНОТО ИНДУСТРИАЛНО ПРЕДПРИЯТИЕ

СОВРЕМЕННАЯ НАУКА В КОНКУРЕНТОСПОСОБНОМ ИНДУСТРИАЛЬНОМ ПРЕДПРИЯТИИ

THE CONTEMPORARY SCIENCE IN THE COMPETITIVE INDUSTRIAL ENTERPRISE

Prof. PhD Eng. Tzvetkov G.

Technical University of Sofia, Faculty of Management, Bulgaria

E-mail: gtzvet@tu-sofia.bg

Abstract: The system structure of the industrial enterprise is developed based on the system approach. Classification according to several factors is made, since the separation of the subsystems is of a particular importance it is divided to managing and managed. Another classification defines all subsystems of the company management as a basis for the development of organizational structure of the industrial enterprise.

KEY WORDS: INDUSTRIAL ENTERPRISE, SYSTEMS APPROACH, COMPANY MANAGEMENT, OBJECT AND SUBJECT OF MANAGEMENT.

1. Въведение

Пазарната икономика у нас налага индустриалните предприятия да произвеждат продукция със съвременна конструкция и дизайн, с нови технологии и материали. Тя изисква задължително и съвременни системи за фирмен мениджмънт (ФМ) с ясно изграден системен подход, осигуряващи изпълнението на договорите с потребителите при конкретизация на основните функции на всяка подсистема.

2. Изложение

Съвременният фирмен мениджмънт в индустриалното предприятие

Индустриалното предприятие е правно, териториално, организационно-технически и икономически обособена производствена организация, включваща сграден фонд, технологии и технически средства, която извършва определена стопанска дейност за производство на продукция или извършване на услуги.

Фиг. 1. Системна структура на индустриалното предприятие

Системният подход [1] в индустриалното предприятие дефинира ФМ като въздействие на един елемент (субект – подсистема) върху други елементи (обекти – подсистеми) с цел постигане на определени стопански цели (Фиг. 1). По този начин се определя системната структура на индустриалното предприятие, състояща се от управляваща подсистема (управленски звена) и управлявани (стопански звена) подсистеми на предприятието.

Управляващата подсистема чрез управленските си звена осъществява целенасочено въздействие по затворения контур на правите и обратните връзки върху управляваните подсистеми, за да се осигури рационалното им функциониране.

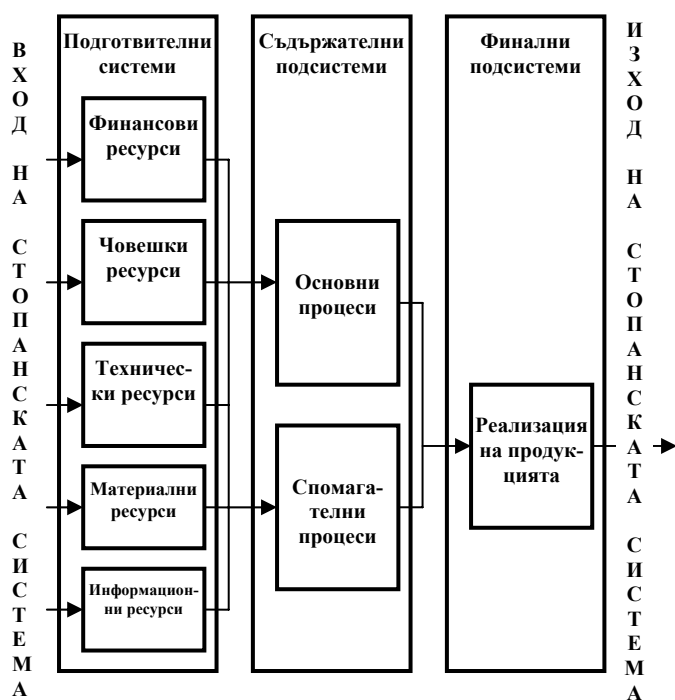
Системният подход определя организационната и функционална структура на ФМ, с която се разпределя властта със съответните управленски задължения и отговорности и се насочва стопанската дейност на предприятието за постигане на определените стопански цели. В тази връзка системният подход определя структурните елементи в предприятието, функциите на всеки от тях и взаимодействието помежду им – вътрешната му среда. Същевременно системният подход определя и характера на взаимодействието на предприятието с външната му среда.

Логическата последователност при приложението на системния подход за структуриране на индустриалното предприятие изисква:

1. Да се определи подсистемната структура на обекта на управление, т.е. управляваните подсистеми;
2. Да се определи подсистемната структура на субекта на управление, т.е. управляващата подсистема;
3. Да се обвържат двете подсистеми в обща системна структура на ФМ на индустриалното предприятие (фиг. 2).

Представената структура на фирмения мениджмънт на индустриалното предприятие позволява да се даде отговор най-малко на следните въпроси:

1. На базата на изложения пълнен обхват на подсистемите на фирмения мениджмънт и на конкретното пазарно и организационно-производствено състояние на конкретното предприятие се съставят следните списъци:
 - списък на отпадащите за конкретното предприятие подсистеми;
 - списък на функциониращите подсистеми;
 - списък на обединените подсистеми.

Фиг. 2. Системна структура на обекта и субекта на управление в индустриалното предприятие

2. За всяка подсистема да се състави точен и ясен списък на функциите ѝ, като строго се следи за липсата на припокриване, частично или пълно съвместяване или пропуск на функции.

3. Въз основа на горното да се създаде информационна система с нива на достъп, която да позволи безпроблемното ѝ ползване по предназначение.

4. Да се създаде схема на обвързаността на всички подсистеми при съвместната им работа по изпълнението на производствената програма на индустриалното предприятие, включваща последователност на изпълнението им, възможности за паралелното им извършване и т.н.

По този начин чрез системната структура на управлението се въвеждат единни терминология и критерии за структуриране на индустриалното предприятие, като степента на декомпозиране на управляващата и управляваните подсистеми се решава конкретно за всяко индустриално предприятие.

От особено значение за рационалното функциониране на индустриалното предприятие е качествено обвързване на работата на четири от подсистемите на фирмения мениджмънт:

- ❖ подсистемата “Маркетинг”;
- ❖ подсистемата “Конструкции на произвежданите изделия”;
- ❖ подсистемата “Технология на производството”;
- ❖ подсистемата “Мениджмънт на производството”.

Общата им връзка в една или друга степен опира до типа на производство, като те или се влияят от него или влияят върху му:

1. Подсистемата “Маркетинг” е от тези подсистеми, оказващи решаващо влияние върху типа на производство и характера на цялостната дейност на предприятието, тъй като качеството и резултатите от работата ѝ именно определят типа на производството в предприятието.

2. Подсистемата “Конструкции на произвежданите изделия” всъщност в най-малка степен се влияе от типа на

производство, но погледната в аспекта на “Конструктивна подготовка на производството” има изключителна роля при проектирането и внедряването в производството на новите или усъвършенстваните конструкции изделия.

3. Подсистемата “Технология на производството” е от подсистемите, най-силно влияещи се от типа на производство, тъй като е ясна разликата във вида ѝ при малките типове на производство, от една страна, и при масовия и голямосериен тип, от друга.

4. Подсистемата “Мениджмънт на производството” е от същия тип, както и предната система. И при нея съществува коренно различие в състава, функциите, методите и апарата ѝ при различните типове. И тя, както и предходната система, е в по-малко разгърнат вид в малките типове на производство и в цялостен вид – в масовия и голямосериен тип.

3. Заключение.

Разглежданата системна структура на фирмения мениджмънт на индустриалното предприятие позволява на мениджмънта му от нея да изгради своята структура, съобразявайки се с конкретните пазарни и организационно-производствени условия на функционирането му. По този начин ще се гарантира изграждането на оптимална структура със строго регламентирани управленски функции и стабилно обвързване на съвместната им дейност.

Литература

1. Ганчев, П., Основани на мениджмънта., СОФТТРЕЙД, 2006
2. Цветков, Г. К., П. Ганчев, Подсистемна структура на мениджмънта на индустриалното предприятие, В: Сборник научни трудове на НТС по машиностроене от IV-та международна конференция “Мениджмънт и инженеринг”, Година XIII, том 2 (85), ISSN 1310-3946, Созопол, юни, 2006.
3. Цветков, Г. К. Производствен мениджмънт., СОФТТРЕЙД, 2006

Таблица 1

Стойностите на параметрите на методите на съгласуване

Стойностите на параметрите на методите на съгласуване						
Тип на производство	Метод на съгласуване	Планово-отчетна единица	Календарно-планови нормативи	Начин на движение на материалните потоци	Метод на работа	Параметър за координиране и регулиране
Масов и голямосериен	По ритъма на производство	Заготовка, детайл, възел, изделие или транспортна партида	Такт, ритъм, темп, задели	Поединично, На транспортни партии	Тласкане	Задели
	Партидно-периодичен		Такт, ритъм, темп, задели, размер на партида, период на повторение, производствен цикъл	Партидно		
	На склад	Партида полуфабрикати	Размер на серия и партида, производствен цикъл, размер на запаси и задели			
	J I T	Заготовка, детайл, възел, изделие или транспортна партида от тях	Такт, ритъм, темп, задели, размер на партида период на повторение, производствен цикъл, календарни изпреварвания	Поединично, На транспортни партии	Теглене	Календарни срокове
Средносериен	M R P	Поръчка или окрупнена поръчка	Размер на серия и партида, период на повторение, производствен цикъл, календарни изпреварвания, задели	Партидно	Тласкане	Задели
	O P T		Трудопоглъщаемост, размер на серия партида производствен цикъл, календарни изпреварвания			
Малкосериен и единичен	По поръчка	Поръчка		Единично Партидно		
	По изпреварване					